

ELINGHEM

Socken i Forsa [ting](#) i Rute [setting](#), [Norder treding](#). Skrivs tidigast ca 1235, i den äldsta [taxuslistan](#), som "Elingiahaim" och i den från 1200-talets senare del som "Elingem". Sockennamnet av ordet "air", vilket språkforskare menat ska beteckna det röda vattnet i Ireån. En annan hypotes är att det kommer av den föga kända asynjan "Eir", läkekonstens gudinna. "Eirlingar" skulle då ha varit dem som särskilt dyrkade henne och de återfanns i "Eirlinga-haim".

Kyrkan är uppförd i ett sammanhang under 1200-talets första hälft och den äldsta [taxuslistans](#) årtal, 1240, avser kanske byggnadsstarten. Förmodligen har kyrkan, liksom Östergarn, haft en takryttare i väster. Socknen är tillsammans med [Bara](#), [Gann](#), [Näs](#) och [Östergarn](#) sist tillkommen på ön, kanske vid en biskopsvisitation 1236. Invid korets södra vägg, på kyrkogården, ligger en särskilt viktig gravsten, vilken haft resta gavelstenar. Sannolikt en person som varit betydelsefull för kyrkans tillkomst, troligen bonden på Ire (Aire). I ruinen, som renoverades 1923-1924, finns bevarat högaltare med piscina, två helgonaltaren, dopfont och vigvattenskål (i den igenmurade norra portalen). Altartavlan i Hallshuks kapell kommer från vinden på Hangvars kyrka och har tänkts vara från Elinghem, eftersom socknarna efter 1600 slogs ihop.

Strax före år 1600 rasade långhusets södra vägg och kyrkan blev obrukbar. Hans Eire (anfader för adliga ätten Ihre) begärde då att få tillhöra antingen Stenkyrka eller Hangvar socknar till dess kyrkan blev uppbyggd. Socknen slogs då ihop med Hangvar, men Eire sökte sig till Stenkyrka. Det tycks nämligen ha varit stora motsättningar mellan honom och den siste kyrkoherden i Elinghem, Rasmus Rode av en urgammal gutnisk visbysläkt, vilka motsättningar gick tillbaka till åtminstone 1587, och då Rode blev kyrkoherde i Hangvar vägrade Hans Eire att söka sig dit.

Foto Dick Wase.

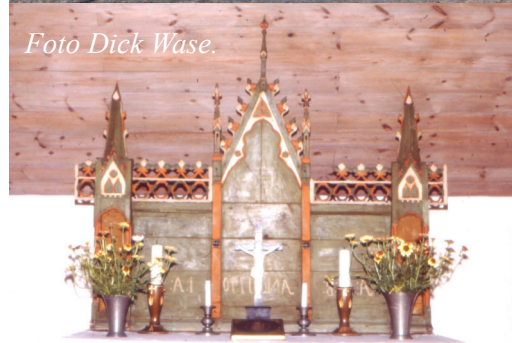
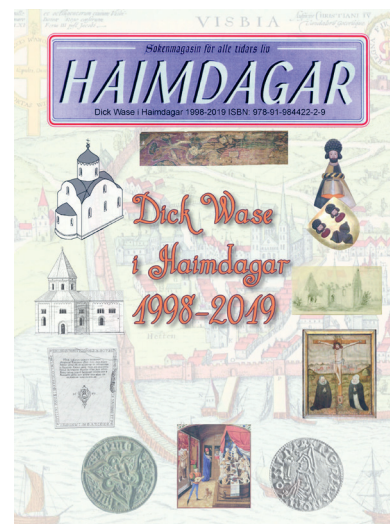

Foto Dick Wase.

Altartavla i Hallshuks kapell.

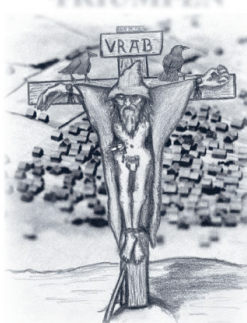
[Tillbaka till hemsidan](#)

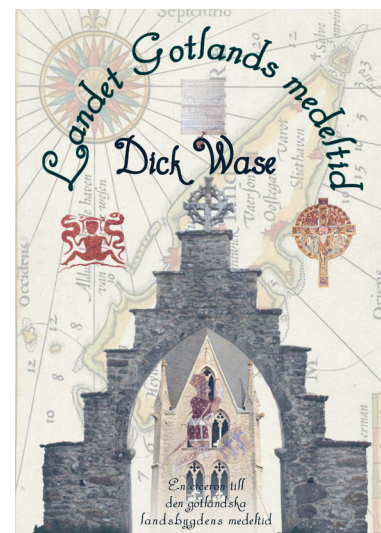
I skuggan av Triumfen. Den i särklass bästa roman om gotländsk medeltid som har skrivits. Även den mest autentiska medeltidsromanen som skrivits i landet.

Dick Wase i Haimdagur 1998-2019. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

I SKUGGAN AV TRIUMFEN

En gotländsk medeltidsroman av:
DICK WASE

Landet Gotlands medeltid, gotländska landsbygden på denna webbsida i bokform.

Prenummerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*.
info@haimdagur.se

DE MEDELTIDA VISBYKYRKORNA

En vägledning till kyrkoruinerna och domkyrkan

Dick Wase

De medeltida Visbykyrkorna. Den bästa ciceronen till Visbys medeltida kyrkor.